

Список використаних джерел

1. Ларичев О. В. Теорія і методи прийняття рішень / Ларичев О. В. – Москва : Логос, 2000. – 300 с.
2. Петруня Ю. Є. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. – Київ : Центр учб. л-ри, 2011. – 216 с.
3. Трахтенгерц Е. А. Комп'ютерна підтримка прийняття рішень / Трахтенгерц Е. А. – Москва : Синтег, 1998. – 377 с.
4. Соєр Б. Програмування експертних систем на Паскалі / Соєр Б., Фостер Д. Л. – Москва : Фінанси і статистика, 1990. – 192 с.

УДК 35.078.3:342.51

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Т. О. Сиренко, магістр спеціальності Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Л. М. Колечкіна, д. ф.-м. н., професор – науковий керівник

Анотація. У даній статті:

– зазначено ролі інформації та інформаційного забезпечення сфери управління, а конкретно на підприємствах. Вказані фактори процесу передачі та отримання інформації, які впливають на ефективність діяльності підприємства;

– проаналізовано процес передачі та отримання інформації в управлінській системі, який є не досконалим і через це характеризується слабкою, не відкорегованою інформаційною системою. Це призводить до слабкої реакції всіх гілок управління, які є на підприємстві;

– запропоновано структуру інформаційного забезпечення системи управління.

Annotation. This article describes the role of information and information provision in the field of management, and specifically in enterprises.

The indicated factors of the process of transfer and receipt of information that affect the efficiency of the enterprise.

But the process of transmission and receipt of information in the management system is analyzed, which is not perfect and because of this is characterized by a weak, not corrected information system.

This leads to a weak reaction of all branches of management that are in the enterprise.

The structure of the information support of the control system is proposed.

Ключові слова: управління, інформаційне забезпечення, інформація, вхідна інформація, повідомляюча інформація.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку управління господарюючим суб'єктом, змістовне значення має система методів, направлених на його вдосконалення та ефективну діяльність. Тому, управління органічно пов'язане з інформацією та з перебігом інформаційних процесів. Будь-який процес управління починається зі збирання, обробки інформації і закінчується здобуванням інформації, яка є вихідною для нового управління. Розробка стратегії управління (перспективних цілей і завдань), вироблення і вибір управлінських рішень, організація їхнього виконання, регулювання та контроль, підбиття підсумків виходять із споживання здобутої інформації і закінчуються видачею нової інформації. Але, даний процес має безліч недоліків, які затримують ефективний процес управління. Відповідно, механізм ефективного процесу інформаційного забезпечення, як ключового інструменту процесу управління вимагає подальшого удосконалення [1].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дослідженням тенденцій розвитку сучасної інформаційної парадигми, організації інформаційного забезпечення і його оптимізації, розвитку концепції інформації та управління досліджували та продовжують вивчати такі зарубіжні та українські науковці досліджували та продовжують вивчати такі зарубіжні та українські науковці: Р. Ф. Абдеєв, В. Д. Андреев, М. Аокі, В. А. Анташов, І. П. Босак, М. П. Денисенко, Л. Бріллоен, Е. К. Гільде, В. В. Годін, К. Друрі, В. І. Ісаков, Р. Ентоні, О. В. Карпенко, І. К. Корнеєва, М. В. Макарова, Р. Манн, І. А. Маркіна, С. М. Петренко, Т. Пітерс, М. С. Пушкар, М. Є. Рогоза, М. Я. Розенберг, В. І. Ткач, В. А. Шевчук, Д. Хан, А. Яругова та інші.

Мета дослідження. Метою статті є дослідження інформаційного забезпечення підприємств, його значення у покращенні управлінської діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доведеним фактом є те, що для досягнення ефективного управління господарської системи необхідна достовірна та своєчасна інформація про її діяльність. На основі інформації, яка потрапляє до апарату управління успішно здійснюється аналіз, виробляється, формується та приймається управлінське рішення кожного економічного або соціального процесу, виконання якого аналізується та відповідно на основі якого приймаються майбутні управлінські рішення. Відповідно, процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання поставлених завдань потрібно використовувати якісно організовану інформаційну систему. Процес передачі та отримання інформації показано на рис. 1.

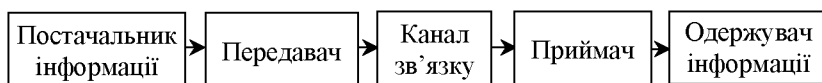

Рисунок 1 – Процес передачі та отримання інформації [Розроблено на основі 2]

Проте, на отримання ефективного результату від прийнятого рішення впливають такі фактори:

- якість, достовірність та оперативність отримання направленої інформації;
- процеси передачі інформації (комп'ютерне та програмне забезпечення, наявність мережі інтернет, правильна та ефективна схема документообігу, тощо);
- посередники інформації, які знаходяться між постачальником та одержувачем;
- знання, досвід та кваліфікація працівників апарату управління;
- зовнішні ринкові фактори, тощо.

В процесі передачі, отримання інформації та управління нею постійно відбувається її обмін. Керівник повідомляє своїм підлеглим інформацію, необхідну для виконання їх роботи, підлеглі представляють керівникові звіти про виконану роботу.

Різні підрозділи організації та окремі працівники передають один одному різноманітну інформацію, без якої організація не може існувати і функціонувати. *Інформація* – це предмет праці

управлінських працівників, тобто це те, на що спрямовані їхні трудові зусилля. Інформація – це сукупність різних повідомлень про зміни, які проходять в системі й навколишньому її середовищі.

Інформація виступає як основа процесу управління. За допомогою інформації реалізується зв'язок між суб'єктом і об'єктом або між керуючою і керованою частинами системи управління.

При цьому вони можуть збирати інформацію, узагальнювати її, проводити різного роду розрахунки, здійснювати аналіз зібраних даних і т. п. З іншого боку, **результат праці працівників управління** також представлений у вигляді інформації. Так, в основі наказів, інструкцій, розпоряджень, службових записок лежить інформація, яку потрібно довести до тих чи інших співробітників організації.

Процес обміну інформацією настільки важливий для життя організації, що з позиції теорії інформації все управління організацією як раз і є безперервним процесом її збору, обробки, зберігання і розподілу.

Такий обмін може відбуватися як по-вертикалі так і по-горизонталі. Апарат управління потребує об'єктивної та оперативної інформації на певний момент часу, що залежить від побудови системи управління, яка буде її використовувати.

Варто погодитися з думкою Т. Стоуна, який стверджує, що інформація, яку використовують при прийнятті управлінських рішень, має бути релевантною, точною, своєчасною і спрямованою у майбутнє

Так, С. М. Петренко зазначає, що передача та отримання інформації та управління нею постійно відбувається в процесі обміну. С. М. Петренко характеризує інформаційне забезпечення управління як сукупність реалізованих рішень відносно обсягів інформації, її якісного і кількісного складу, розміщення і форм організації. При цьому метою інформаційного забезпечення управління, на думку науковця, є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів. Тому, доцільно було б визначити системи через які буде проходити інформація до визначеного об'єкту управління. Даний напрям показано на рис. 2.

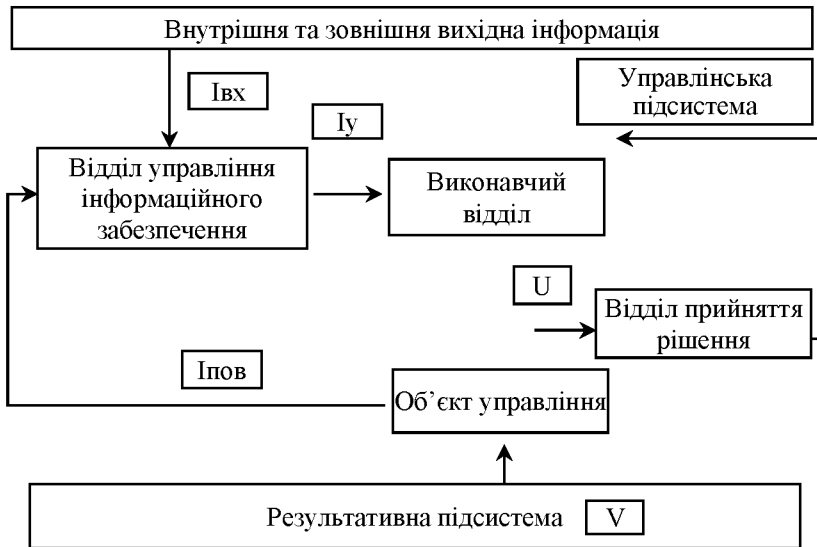

Рисунок 2 – Структура інформаційного забезпечення системи управління [Розроблено на основі 3]

I_{vx} – вхідна інформація;

$I_{пов}$ – повідомляюча інформація про поточний стан об'єкту управління;

I_y – управлінська інформація в результаті порівняння;

U – дія виконавчого органу в результаті управління;

V – відхилення стану об'єкту управління під впливом зовнішнього середовища.

Такий спосіб проходження інформації від її отримання до прийняття рішень є безперервним процесом.

Для успішної реалізації прийнятих рішень потрібна не тільки вчасно отримана інформація, а й її достовірність та точність.

Вирішення поставлених завдань на сучасному рівні можливе лише за умови одночасної реалізації технічних і організаційних заходів, спрямованих на підвищення ефективності інформаційного забезпечення. Окрім того, потрібно не тільки мати в своєму розпорядженні своєчасну і точну інформацію, але й вміти опрацювати її, робити необхідні висновки і ефективно втілювати в управлінські рішення. Тому, необхідність присутності інформаційної складової в управлінні безумовна, оскільки вона є основою всього управлінського процесу [4].

Висновки. Отже, кожен управлінський цикл починається зі збирання, обробки інформації і закінчується здобуванням інформації, яка є вихідною для нового управлінського циклу.

Розробка стратегії управління (перспективних цілей і завдань), вироблення і вибір управлінських рішень, організація їхнього виконання, регулювання та контроль, підбиття підсумків виходять із споживання здобутої інформації і закінчуються видачею нової інформації. Але обсяг і зміст інформації залежать від структури управління, від співвідношення системи управління між виділеними структурними підрозділами або підсистемами управління. Саме така взаємодія визначає рівень прийнятих ефективних рішень на різних етапах управління [5].

Список використаних джерел

1. Босак І. П. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект / Босак І. П., Палига Є. М. // Регіональна економіка. – 2007. – № 4. – С. 193–195.
2. Денисенко М. П. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством / Денисенко М. П., Колос І. В. // Економіка та держава. – 2006. – № 7. – С. 19–24.
3. Батюк А. Є. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. / Батюк А. Є., Дзуліт З. П., Обельовська К. М. – Львів: Інтелектуальний захід, 2004. – 520 с.
4. Іванова В. Щодо формування системи інформаційного забезпечення розвитку економіки України / Іванова В. // Економіст. – 2008. – № 4. – С. 61–63.
5. Козак В. Г. Удосконалення системи інформаційного забезпечення економічного аналізу / Козак В. Г. // Економіка АПК. – 2005. – № 1. С. 66–70.

УДК 023

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

К. С. Хруль, магістр спеціальності Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Л. М. Колечкіна, д. ф.-м. н., професор – науковий керівник;

Н. Г. Денисенко, ст. викладач – науковий консультант

Анотація. Стаття присвячена порівняльному аналізу інформаційних систем для підтримки прийняття управлінських рішень на підприємстві. У статті дається коротка характеристика